

Všeobecná časť:

Vo verejnom obstarávaní zákaziek na poskytovanie služieb a zákaziek na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky sa dlhodobu uplatňujú dva fenomény týkajúce sa ceny práce, ktoré nie sú v súlade s princípom nediskriminácia alebo s princípom hospodárnosti a vážne narušujú čestnú hospodársku súťaž, lebo sú v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Týmito fenoménmi sú:

- neobvykle (mimoriadne) nízka cena práce, ktorá odporuje kalkulácii ceny práce podľa právnych predpisov krajiny sídla uchádzača,
- neobvykle (mimoriadne) vysoká cena práce, ktorá implikuje neekonomické vynakladanie verejných prostriedkov.

Príkladom často uplatňovanej neobvykle (mimoriadne) nízkej ceny práce je hodinová zúčtovacia sadzba, ktorú platí verejný obstarávateľ úspešnému uchádzačovi za služby súkromnej bezpečnostnej služby. Hodinová zúčtovacia sadzba vo viacerých prípadoch zmlúv alebo rámcových dohôd uzavretých ako výsledok uplatnenia procesu verejného obstarávania nezodpovedá ani cene práce vykonávanej v minimálnej mzde. Úspešný uchádzač v postavení poskytovateľa služby to dosahuje tým, že jeho zamestnanci robia v rozpore so zákonom výkon strážnej služby ako brigádnici, na dohodu o vykonaní práce, na príkaznú zmluvu a neraz aj načierno alebo kombinovaným spôsobom. Verejný sektor takto uzatvorenými zmluvami nepriamo podporuje porušovanie Zákonníka práce, zákona o súkromnej bezpečnosti a zákona o nelegálnej práci.

Príkladom často uplatňovanej neobvykle (mimoriadne) vysokej ceny práce je samotné verejné obstarávanie. Ak je odmena napr. za poradenstvo vo verejnom obstarávaní pre verejné obstarávanie stavby čističky odpadových vôd a kanalizácie obvykle pre externého poskytovateľa služieb verejného obstarávania 1 500 eur až 3 000 eur, tak sa stáva, že v projektoch spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov sa za rovnakú nadlimitnú zákazku alokujú prostriedky vo výške 30 000 eur, čo je 10 až 20 násobok.

V zákone o verejnom obstarávaní existujú minimálne tri §-y, do ktorých požiadavka na úpravu „mimoriadne nízkej ceny práce“ zasahuje a treba navrhnuť ich zmenu a doplnenie: Prvým je 5 § (Pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky), § 34 (Súťažné podklady) a § 42 (Vyhodnocovanie ponúk) a to takto:

- v § 5 ZVO by mala byť upravená povinnosť verejného obstarávateľa pri službách, pri ktorých sa realizuje platba v hodinovej zúčtovacej sadzbe za výkon oprávnenej osoby (strážcu, advokáta, autorského dozoru, poradcu a pod.) určiť podrobný kalkulačný vzorec pre výpočet ceny práce vrátane primeraného zisku;
- v § 34 ZVO by mala byť upravená minimálna štruktúra položiek tvoriacich cenu práce, ktorú aj s hodnotami a citáciou uplatnených právnych predpisov, v ktorých je položka ceny práce regulovaná, ktoré zistil verejný obstarávateľ a bolo by povinnosťou uviesť tieto informácie v súťažných podkladoch
- v § 42 ZVO by mala byť povinnosť verejného obstarávateľa v prípade, že zistí v cenovej položke hodinovej zúčtovacej sadzby stav „mimoriadne nízkej ponuky“, že je povinný vyzvať uchádzača, aby uviedol minimálnu štruktúru položiek tvoriacich cenu práce aj s hodnotami, ktoré v ponuke uplatnil a v prípade, že niektoré položky sú upravené (regulované) zákonom, aby zákon, ktorý pri nich uplatnil tento citoval. Ak komisia na vyhodnotenie ponúk odmietne vysvetlenie a rozhodne o „konzultácii“ je verejný obstarávateľ povinný si pre porovnanie vyžiadať „odborné stanovisko“ a v zložitých prípadoch „znalecký posudok“ znalca k „obvyklej trhovej cene práce“. Znalec odpovie na otázku: „Aká je obvyklá trhová cena práce v eurách za hodinu za rovnakú službu v čase keď sa oznámenie posielalo na zverejnenie a z akých položiek ceny práce sa skladá?“.

Za úvahu tiež stojí, či by nemal existovať samostatný paragraf upravujúci povinnosť objektívne a dokumentovaným spôsobom určovať predpokladanú hodnotu zákazky a dôkazy by tvorili povinnú časť dokumentácie o verejnom obstarávaní.

Osobitná časť:

K ods. 9.1. § 5 „Pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky“ ZVO:

Ustanovenie upravuje povinnosť vykonať kalkuláciu ceny práce ako súčasť výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky na poskytovanie služieb a pri zákazkách na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky. Ustanovenie taxatívne určuje minimálnu štruktúru položiek, ktoré je verejný obstarávateľ povinný vziať do úvahy. Ustanovenie rieši aj spojenie zákaziek na služby so zákazkami na uskutočňovanie prác alebo dodávku tovarov, ktoré by mohlo byť zneužitie na obmedzenie alebo úplnú netransparentnosť ceny práce za služby. Aby nenarastala zbytočne administratíva pri tých zákazkách, kde cena práce netvorí významnú časť predmetu zákazky, navrhuje sa stanoviť limit na 15 % z predpokladanej hodnoty zákazky nerozdelenej na časti a 15 % predpokladanej hodnoty časti zákazky.

K ods. 9.2. § 5 „Pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky“ ZVO:

Ustanovenie rieši práva a povinnosti kalkulácie ceny práce podnikateľských subjektov so sídlom v zahraničí.

K ods. 9.3. § 5 „Pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky“ ZVO:

Ustanovenie vylučuje povinnosť výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky v tých prípadoch, kde sú ceny určené alebo regulované právnymi predpismi (tarifná mzda) a známe z verejných cenníkov vydávaných renomovanými autoritami najmä komorami a zväzmi a je zaručené, že sa jedná o ceny, ktoré sú na trhu obvyklé.

K ods. 9.4. § 5 „Pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky“ ZVO:

Ustanovenie určuje povinnosť vykonať dokumentovaným spôsobom prieskum trhu. Týmto nie sú dotknuté práva podľa ustanovení osobitných predpisov týkajúce sa tarifnej mzdy.

K § 21 „Dokumentácia“ ZVO:

Úprava ods. 1 určuje verejnému obstarávateľovi povinnosť dokumentovať a dôkazmi podložiť, že kalkuláciu ceny práce vykonal v súlade so zákonom.

K ods. 3.1. § 34 „Súťažné podklady“ ZVO:

Ustanovenie určuje verejnému obstarávateľovi povinnosť požadovať v súťažných podkladoch od uchádzača kalkuláciu ceny práce a jej osobitnú štruktúru, pre tie prípady, keď to nie je vylúčené a určuje mu informačnú povinnosť, kedy je kalkulácia cena práce považovaná za neobvykle nízku. Ustanovenie tiež zabraňuje tomu, aby sa uchádzač mohol vyhnúť predloženiu kalkulácie ceny práce uplatnením poddodávateľa alebo poddodávateľa poddodávateľa.

K ods. 3.2. § 34 „Súťažné podklady“ ZVO:

Ustanovenie určuje verejnému obstarávateľovi povinnosť zaoberať sa kalkuláciou ceny práce najmä z hľadiska neobvykle nízkej ceny práce aj po ukončení elektronickej aukcie, aby sa elektronická aukcia nestala nástrojom na obídenie skôr uvedených ustanovení.

K bodu 3.1. § 42 „Vyhodnocovanie ponúk“ ZVO:

Ustanovenie určuje verejnému obstarávateľovi povinnosť posudzovať navrhnutú kalkuláciu ceny práce v ponukách všetkých uchádzačov.

K bodu 3.2. § 42 „Vyhodnocovanie ponúk“ ZVO:

Ustanovenie určuje verejnému obstarávateľovi povinnosť, ak zistí neobvykle nízku kalkuláciu ceny práce povinnosť túto skutočnosť dôkladne preskúmať. Tu môže nastať prípad, že tú

istú pozíciu zaradí jeden uchádzač alebo jeden verejný obstarávateľ do jednej kategórie a jedného stupňa náročnosti a iný uchádzač alebo iný obstarávateľ do inej kategórie a iného stupňa náročnosti, bude povinné Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny vydať rozhodnutie, podliehajúce správne konaniu a to za úplatu.

K úprave zákona č. 311/2001 Z.z., Zákonníka práce v znení neskorších predpisov doplnkom v § 120 ods. 1.

Právna úprava určuje Ministerstvu práce sociálnych vecí a rodiny za úplatu vydať na základe žiadosti rozhodnutie do akej kategórie a do akého stupňa náročnosti je zaradená práca zamestnanca. Toto rozhodnutie podlieha správne konaniu. Náklady znáša uchádzač alebo vo všeobecnosti žiadateľ, lebo uplatnenie tohto ustanovenia má podstatne širšie uplatnenie než je verejné obstarávanie. Navrhnutá sadzba je vo výške 33,00 eur.

Navrhovaná právna úprava:

Nové ustanovenia sú uvedené pre pochopenie zaradenia do kontextu existujúcej právnej úpravy a pre prípravu nového zákona o verejnom obstarávaní v zmysle vecného zámeru zverejneného v septembri 2011 Ministerstvom spravodlivosti SR zvýraznenie **boldom a modrou farbou**:

§ 5

Pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky

(1) Predpokladaná hodnota zákazky na účely tohto zákona sa určuje ako cena bez dane z pridanej hodnoty. Predpokladaná hodnota zákazky musí vychádzať z ceny, za ktorú sa obvykle predáva rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky v čase, keď sa oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania alebo oznámenie použité ako výzva na súťaž posielajú na uverejnenie. Ak sa uverejnenie takého oznámenia nevyžaduje, predpokladaná hodnota zákazky musí vychádzať z ceny, za ktorú sa obvykle predáva rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky v čase začatia postupu zadávania zákazky.

(2) Do predpokladanej hodnoty zákazky sa zahŕňa aj

- a) hodnota opakovaných plnení, ak sa plánujú zabezpečiť,
- b) všetky formy opcí a všetky prípadné predĺženia zmluvy,
- c) ceny a odmeny, ktoré sa poskytnú uchádzačom alebo účastníkom súťaže návrhov (ďalej len "účastník"),
- d) predpokladaná hodnota tovaru alebo služieb, ktoré verejný obstarávateľ a obstarávateľ poskytne v súvislosti so zákazkou na uskutočnenie stavebných prác.

(3) Dodávka tovaru alebo poskytnutie služieb, ktoré nie sú nevyhnutné na splnenie zmluvy na stavebné práce, sa nesmie zahrnúť do predpokladanej hodnoty zákazky na uskutočnenie stavebných prác, ak by to malo za následok vyňatie takéhoto tovaru alebo týchto služieb z pôsobnosti tohto zákona.

(4) Ak je stavebná práca alebo služba rozdelená na niekoľko častí v rámci zadávania jednej zákazky, z ktorých každá bude predmetom samostatnej zmluvy, predpokladaná hodnota zákazky sa určí ako súčet predpokladaných hodnôt všetkých častí zákazky. Ak celková predpokladaná hodnota zákazky nie je nižšia ako finančný limit podľa § 4 ods. 2, použije sa postup zadávania nadlimitných zákaziek. Postup zadávania podlimitných zákaziek možno použiť vtedy, ak ide o tú časť stavebných prác, ktorých predpokladaná hodnota je nižšia ako 1 000 000 eur, alebo o tú časť služby, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 80 000 eur, a ak hodnota týchto častí nepresiahne 20 % celkovej predpokladanej hodnoty všetkých častí zákazky.

(5) Ak je dodávka tovaru rozdelená na niekoľko častí v rámci zadávania jednej zákazky, z ktorých každá bude predmetom samostatnej zmluvy, predpokladaná hodnota zákazky sa určí ako súčet predpokladaných hodnôt všetkých častí zákazky. Ak celková predpokladaná hodnota nie je nižšia ako finančný limit podľa § 4 ods. 2, použije sa postup zadávania nadlimitných zákaziek. Postup zadávania podlimitných zákaziek možno použiť vtedy, ak ide o tú časť dodávky tovaru, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako 80 000 eur, a ak hodnota týchto častí nepresiahne 20 % celkovej predpokladanej hodnoty všetkých častí zákazky.

(6) Ak ide o lízing, o kúpu tovaru na splátky alebo o prenájom tovaru s možnosťou alebo bez možnosti odkúpenia, základom na určenie predpokladanej hodnoty zákazky na dodanie tovaru je

- a) celková hodnota zákazky, ak ide o zmluvu uzavieranú na určitý čas rovnaký alebo kratší ako 12 mesiacov,
- b) celková hodnota zákazky vrátane odhadovanej zostatkovej hodnoty, ak ide o zmluvu uzavieranú na určitý čas dlhší ako 12 mesiacov,
- c) 48-násobok mesačnej platby, ak ide o zmluvu, ktorej lehota platnosti nie je pevne určená alebo sa nedá určiť.

(7) Ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo o zákazku na poskytnutie služby, ktorá sa pravidelne opakuje alebo obnovuje v dohodnutej lehote, predpokladaná hodnota zákazky sa určí

- a) z celkových skutočných nákladov rovnakého alebo porovnateľného tovaru alebo služieb, ktoré boli obstarané v predchádzajúcom kalendárnom roku alebo v predchádzajúcich 12 mesiacoch, upravených o očakávané zmeny v množstve alebo v hodnote v nasledujúcich 12 mesiacoch, alebo
- b) z celkovej predpokladanej hodnoty tovaru alebo služieb obstarávaných v priebehu 12 mesiacov po prvom plnení alebo počas platnosti zmluvy, ak je dlhšia ako 12 mesiacov.

(8) Do predpokladanej hodnoty zákazky na poskytnutie služby sa zahrnie, ak ide

- a) o poisťovacie služby, aj splatné poistné a ostatné formy odmien,
- b) o bankové služby a iné finančné služby, aj poplatky, provízie, úroky a iné výdavky súvisiace so službami a ostatné formy odmien,
- c) o súťaž návrhov, aj udelené ceny za návrhy a udelené odmeny účastníkom.

(9) Do predpokladanej hodnoty zákazky na poskytnutie služby, ktorá neudáva celkovú cenu, ak ide o zmluvu uzavretú na určitý čas

- a) rovnaký alebo kratší ako 48 mesiacov, sa zahrnie celková predpokladaná hodnota zákazky počas platnosti zmluvy,
- b) dlhší ako 48 mesiacov alebo ak ide o zmluvu uzavretú na neurčitý čas, sa zahrnie 48-násobok mesačnej platby.

(9.1) Súčasťou výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky na poskytovanie služieb, a zákazky na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorej služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky (minimálne 15 % z predpokladanej hodnoty zákazky nerozdelené na časti a 15 % predpokladanej hodnoty časti zákazky), je podrobná kalkulácia ceny po položkách tvoriacich cenu práce pri zohľadnení štandardu uvedeného v osobitnom predpise¹⁾ a určenie minimálnych a maximálnych limitov pre jednotlivé položky, pokiaľ ich zákon upravuje, ako aj percentuálny podiel ceny práce na predpokladanej hodnote zákazky alebo jej časti. Minimálnymi položkami kalkulácie ceny práce sú

- a) minimálna mesačná mzda (ak sa uplatňuje ako paušálna)
- b) minimálna hodinová mzda (keď sa neuplatňuje písm. a))
- c) trieda (zložitosti práce) a jej zodpovedajúci násobný koeficient
- d) odmena (percento zo základnej mzdy)
- e) príplatok za nadčas
- f) príplatok za prácu v noci
- g) príplatok za prácu vo sviatok
- h) odvody do Sociálnej poisťovne
- i) odvody do zdravotných poisťovní
- j) náhrada mzdy počas dovolenky
- k) cena stravného lístku ²⁾
- l) predpokladaný rozsah počtu hodín (pokiaľ sa nejedná o služby pre ktoré je typická hodinová mzda ale vypracovanie diela)
- m) firemná réžia
- n) primeraný zisk

(9.2) Ak uchádzač nemá sídlo v Slovenskej republike a krajina jeho sídla uplatňuje rozdielnu kalkulácia ceny po položkách tvoriacich cenu práce, uchádzač uvedie:

- a) cenu práce podľa právnych predpisov v krajine jeho sídla,
- b) odkaz na príslušné právne predpisy
- c) a citáciu ustanovení týchto predpisov, ktoré ním uvedené položky upravujú.

(9.3) Povinnosť kalkulácie ceny práce sa netýka tých služieb, pri ktorých existujú právnym predpisom určené sadzobníky alebo verejne známe cenníky alebo sú to štátom regulované ceny. Sú nimi najmä:

- a) služby architektov
- b) služby stavebných inžinierov
- c) služby geodetov
- d) poisťovacie a zaist'ovacie služby
- e) bankové služby
- f) audítorské služby
- g) služby revízií vyhradených technických zariadení
- h) zdravotné služby
- i) dopravné služby
- j) telekomunikačné služby

(9.4) Povinnou súčasťou kalkulácie ceny práce je vykonanie prieskumu trhu podľa § 9b s tým, že v dokumentácii sú presne identifikované dôkazy o objektívnych zdrojoch informácií, ktoré boli použité pri určení položiek ceny práce alebo ceny práce ako celku. Pri nadlimitných zákazkách musí byť prieskum trhu urobený metodikami používanými znalcami pri zisťovaní všeobecnej ceny majetku podľa osobitného predpisu³.

(10) Predpokladaná hodnota zákazky zahŕňajúca dodávku tovaru aj poskytnutie služby sa vypočíta ako celková hodnota tovaru a celková hodnota služby bez ohľadu na ich podiely. Do predpokladanej hodnoty zákazky sa zahrnie aj cena montážnych a inštalačných činností.

(11) Predpokladaná hodnota rámcovej dohody alebo dynamického nákupného systému sa určí ako maximálna predpokladaná hodnota všetkých zákaziek, ktoré sa predpokladajú počas platnosti rámcovej dohody alebo počas trvania dynamického nákupného systému.

(12) Zákazku nemožno rozdeliť ani zvoliť spôsob určenia jej predpokladanej hodnoty s cieľom znížiť predpokladanú hodnotu zákazky pod finančné limity podľa tohto zákona.

¹⁾ napr. § 120 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov [treba doplniť odkaz na ustanovenia o minimálnej mzde a s tým súvisiacej kategorizácii podľa zložitosti] v súbehu s Nariadením vlády č. 408/2010 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy.

²⁾ opatrenie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 533/2010 Z. z. o sumách stravného

³⁾ Vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku

(1) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ eviduje všetky doklady a dokumenty z použitého postupu verejného obstarávania a uchováva ich päť rokov od uplynutia lehoty viazanosti ponúk. Súčasťou dokumentácie je odôvodnenie:

- a) použitia rokovacieho konania,
- b) použitia súťažného dialógu,
- c) použitia zrýchleného postupu v užšej súťaži alebo v rokovacom konaní so zverejnením
- d) **a kalkulácie ceny práce pri výpočte predpokladanej hodnoty zákazky na poskytovanie služieb a pri zákazkách na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky a sú na to splnené podmienky podľa § 9.1 tohto zákona.**

§ 34 Súťažné podklady

(1) Súťažné podklady sú písomné, grafické alebo iné podklady obsahujúce podrobné vymedzenie predmetu zákazky. Uvedú sa v nich všetky okolnosti, ktoré budú dôležité na plnenie zmluvy a na vypracovanie ponuky. Predmet zákazky musí byť opísaný jednoznačne, úplne a nestranne na základe technických požiadaviek podľa prílohy č. 5. Technické požiadavky

- a) zohľadnia požiadavky dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím a riešenia vhodné pre všetkých užívateľov, ak je to možné,
- b) musia byť určené tak, aby bol zabezpečený rovnaký prístup pre všetkých uchádzačov alebo záujemcov a zabezpečená čestná hospodárska súťaž.

(2) Opis predmetu zákazky sa vypracuje

- a) odkazom na technické špecifikácie v poradí: slovenské technické normy, ktorými sa prevzali európske normy, európske technické osvedčenia, spoločné technické špecifikácie, medzinárodné normy, iné technické referenčné systémy zavedené európskymi úradmi pre normalizáciu, alebo ak také neexistujú, národné technické osvedčenia alebo národné technické špecifikácie týkajúce sa projektovej dokumentácie, uskutočnenia stavebných prác a používania stavebných výrobkov; takýto odkaz musí byť doplnený slovami "alebo ekvivalentný",
- b) na základe výkonnostných a funkčných požiadaviek, ktoré môžu zahŕňať environmentálne charakteristiky; technické požiadavky sa musia určiť tak, aby boli zrejmé všetky podmienky a okolnosti dôležité na vypracovanie ponuky,
- c) na základe výkonnostných a funkčných požiadaviek uvedených v písmene b) s odkazom na technické špecifikácie uvedené v písmene a), ktoré slúžia ako prostriedok na zabezpečenie súladu s výkonnostnými a funkčnými požiadavkami, alebo
- d) odkazom na technické špecifikácie uvedené v písmene a) pre niektoré charakteristiky a odkazom na výkonnostné alebo funkčné požiadavky uvedené v písmene b) pre ostatné charakteristiky.

(3.1.) Verejný obstarávateľ je povinný v súťažných podkladoch pre poskytovanie služieb a v súťažných podkladoch na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky minimálne v rozsahu § 9.1, pri ktorých kalkulácia nie je vylúčená vždy určiť:

- a) **pravidlá na kalkuláciu ceny práce, ktorú je uchádzač povinný uvádzať ponuke**
- b) **a pravidlá na identifikáciu mimoriadne (neobvykle) nízkej ceny práce.**

Pravidlá musia zohľadňovať položky ceny práce podľa § 5 ods. 9.1 písm. a) až l) a položky m) a n) v súhrne, s prihliadnutím na § 5 ods. 9.2.

Ak uchádzač neposkytuje službu, ktorej kalkulácia sa verejným obstarávateľom vyžaduje priamo ale poskytuje ju tretia osoba, potom túto kalkuláciu je povinný

predložiť uchádzač za tú osobu, ktorá službu priamo poskytuje. Správnosť predloženej kalkulácie overí táto osoba.

(3.2.) Ak verejný obstarávateľ použije elektronickú aukciu a jej vplyvom je dotknutá aj cena práce, musí určiť pravidlá na kalkuláciu ceny práce po ukončení elektronickej aukcie a pravidlá identifikácie mimoriadne (neobvykle) nízkej ceny práce.

(3) Verejný obstarávateľ ani obstarávateľ nemôže vylúčiť ponuku z dôvodu, že
a) ponúkané výrobky alebo služby nespĺňajú technické špecifikácie uvedené v odseku 2 písm. a), na ktoré sa odvolal, ak uchádzač vo svojej ponuke preukáže, že riešenia, ktoré navrhuje, sú rovnocenné a spĺňajú na spokojnosť verejného obstarávateľa a obstarávateľa ním určené technické požiadavky,

b) uchádzačom ponúkané výrobky, stavebné práce alebo služby nespĺňajú technické požiadavky uvedené v odseku 2 písm. b), na ktoré sa odvolal, ak sú v súlade so slovenskou technickou normou, ktorou sa prevzala európska norma, s európskym technickým osvedčením, so spoločnou technickou špecifikáciou, s medzinárodnou normou alebo technickým referenčným systémom zavedeným európskym úradom pre normalizáciu; uchádzač musí vo svojej ponuke preukázať, že výrobky, stavebné práce alebo služby spĺňajúce príslušné normy zároveň spĺňajú na spokojnosť verejného obstarávateľa a obstarávateľa požadované výkonnostné alebo funkčné požiadavky.

(4) Za vhodný spôsob podľa odseku 3 možno považovať aj predloženie technickej dokumentácie výrobcu alebo skúšobný protokol vydaný skúšobným a kalibračným laboratóriom, certifikačným a inšpekčným orgánom spĺňajúcim platné európske normy. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ musí akceptovať certifikáty vydané takouto inštitúciou so sídlom v inom členskom štáte.

(5) Ak ide o obstaranie energeticky významného výrobku, 10b) verejný obstarávateľ v opise predmetu zákazky určí požiadavky len na taký energeticky významný výrobok, ktorý spĺňa kritériá najvyššej výkonnosti a patrí do najvyššej triedy energetickej účinnosti podľa osobitného predpisu.10c)

(6) Povinnosť podľa odseku 5 sa na verejného obstarávateľa nevzťahuje,
a) ak ide o zákazku, ktorej predpokladaná hodnota je nižšia ako finančné limity podľa § 4 ods. 2, alebo
b) ak obstaranie výrobku podľa odseku 5 v najvyššej triede energetickej účinnosti a najvyššej výkonnosti nie je vhodné vzhľadom na efektívnosť nákladov, nie je ekonomicky únosné pre verejného obstarávateľa, nie je technicky vhodné alebo neumožňuje hospodársku súťaž.

(7) Ak verejný obstarávateľ a obstarávateľ určí environmentálne charakteristiky pomocou výkonnostných alebo funkčných požiadaviek podľa odseku 2 písm. b), môže použiť podrobné technické požiadavky, ktoré odkazujú na technické špecifikácie alebo ich časť tak, ako sú definované v európskej, viacnárodnej alebo národnej environmentálnej značke alebo v inej environmentálnej značke, za predpokladu, že

a) tieto technické špecifikácie sú vhodné na definovanie charakteristík tovaru alebo služieb, ktoré sú predmetom zákazky,
b) požiadavky na označenie sú vypracované na základe vedeckých informácií,
c) environmentálne značky sú prijaté v rámci postupu, na ktorom sa môžu zúčastniť všetky zainteresované strany, ako sú štátne orgány, spotrebiteľia, výrobcovia, distribútori a environmentálne organizácie,
d) sú všeobecne dostupné.

(8) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže uviesť v súťažných podkladoch, že výrobky a služby označené environmentálnou značkou sa považujú za výrobky a služby spĺňajúce technické požiadavky určené v súťažných podkladoch. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ

musí akceptovať aj iný vhodný dôkaz, ako je napríklad technická dokumentácia výrobcu alebo skúšobný protokol vydaný orgánom podľa odseku 4. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ musí akceptovať certifikáty vydané takouto inštitúciou so sídlom v inom členskom štáte.

(9) Technické požiadavky sa nesmú odvolávať na konkrétneho výrobcu, výrobný postup, značku, patent, typ, krajinu, oblasť alebo miesto pôvodu alebo výroby, ak by tým dochádzalo k znevýhodneniu alebo k vylúčeniu určitých záujemcov alebo výrobkov, ak si to nevyžaduje predmet zákazky. Takýto odkaz možno použiť len vtedy, ak nemožno opísať predmet zákazky podľa odsekov 2 a 3 písm. a) dostatočne presne a zrozumiteľne, a takýto odkaz musí byť doplnený slovami "alebo ekvivalentný".

(10) Súťažné podklady ďalej obsahujú dokumentáciu, plány, modely, vzorky, fotografie, ak sú potrebné na vypracovanie ponuky, obchodné podmienky, kritériá na vyhodnotenie ponúk, pravidlá ich uplatnenia a pokyny na vypracovanie ponúk. Časť obsahu zmluvy možno určiť odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Ďalej sa uvedie, ktoré časti súťažných podkladov musia byť súčasťou zmluvy. V súťažných podkladoch môže verejný obstarávateľ a obstarávateľ požadovať od uchádzačov alebo záujemcov, aby v ponuke uviedli podiel zákazky, ktorý majú v úmysle zadať tretím osobám, ako aj navrhovaných subdodávateľov; tým nie je dotknutá zodpovednosť úspešného uchádzača alebo uchádzačov za plnenie zmluvy.

(11) Verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom určené pravidlá na hodnotenie kritérií musia byť nediskriminačné a musia podporovať spravodlivú súťaž. V pravidlách na hodnotenie kritérií nesmú byť zahrnuté kvadratické, kubické alebo podobné rovnice.

(12) Každý, kto sa zúčastní na príprave a vyhotovení súťažných podkladov, je povinný zachovávať mlčanlivosť o ich obsahu až do dňa, keď sa poskytnú uchádzačom alebo záujemcom. O tejto skutočnosti písomne poskytne verejnému obstarávateľovi a obstarávateľovi vyhlásenie o nestrannosti a dôvernosti spracúvaných informácií.

(13) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ poskytne súťažné podklady každému záujemcovi, ak sú splnené podmienky ustanovené týmto zákonom. Úhrada za súťažné podklady, ak sa vyžaduje, nesmie presiahnuť skutočné náklady na ich rozmnoženie.

(14) Ak je to nevyhnutné, verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže doplniť informácie uvedené v súťažných podkladoch, ktoré preukázateľne oznámi súčasne všetkým záujemcom najneskôr šesť dní pred uplynutím lehoty na predkladanie ponúk. Tieto informácie nesmú byť v rozpore s oznámením o vyhlásení verejného obstarávania alebo s oznámením použitým ako výzva na súťaž.

(15) O záujemcoch, ktorým sa poskytli súťažné podklady, sa vedie evidencia, v ktorej sa uvedie obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania a dátum poskytnutia súťažných podkladov.

(16) Ak má súťažné podklady, informatívny dokument, sprievodnú dokumentáciu a iné doplňujúce podklady k dispozícii iná osoba ako verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, ktorý je zodpovedný za verejné obstarávanie, v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, v oznámení použitom ako výzva na súťaž alebo vo výzve na predkladanie ponúk sa uvedie adresa, na ktorej možno o tieto dokumenty požiadať, a ak je to vhodné, aj lehota na ich vyžiadanie, úhrada za ich poskytnutie a spôsob úhrady. Táto osoba pošle vyžiadané dokumenty záujemcovi bez zbytočného odkladu po doručení žiadosti a vedie evidenciu o záujemcoch podľa odseku (15). Tým nie je dotknutá zodpovednosť verejného obstarávateľa a obstarávateľa podľa tohto zákona.

(17) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže určiť osobitné podmienky plnenia zmluvy za predpokladu, že tieto podmienky sú uvedené v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v súťažných podkladoch. Osobitné podmienky plnenia zmluvy sa môžu týkať najmä sociálnych a environmentálnych hľadísk.

(18) Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže v súťažných podkladoch uviesť inštitúcie, od ktorých záujemca získa informácie o povinnostiach týkajúcich sa daní, ochrany životného prostredia, ochrany práce a pracovných podmienok platných v mieste uskutočnenia stavebných prác alebo poskytnutia služby počas plnenia zmluvy. Ak tieto informácie uvedie, v súťažných podkladoch požiada záujemcov, aby každý vo svojej ponuke predložil vyhlásenie, že pri vypracovaní ponuky vzal do úvahy povinnosti týkajúce sa ochrany práce a pracovných podmienok. Toto ustanovenie nemá vplyv na uplatňovanie § 42 ods. 3.

---

§ 42

Vyhodnocovanie ponúk

(1) Vyhodnocovanie ponúk komisiou je neverejné. Komisia vyhodnotí ponuky z hľadiska splnenia požiadaviek verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa na predmet zákazky a vylúči ponuky, ktoré nespĺňajú požiadavky na predmet zákazky uvedené v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznámení použitom ako výzva na súťaž a v súťažných podkladoch. Ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ vyžadoval od uchádzačov zábezpeku, komisia posúdi zloženie zábezpeky a vylúči ponuku uchádzača, ktorý nezložil zábezpeku podľa určených podmienok. Pri vyhodnocovaní ponuky s variantným riešením postupuje podľa § 37 ods. 3.

(2) Komisia môže písomne požiadať uchádzačov o vysvetlenie ponuky. Vysvetlením ponuky nemôže dôjsť k jej zmene. Za zmenu ponuky sa nepovažuje odstránenie zrejmych chýb v písaní a počítaní.

(3.1.) Pri ponukách na poskytovanie služieb a pri ponukách na dodávku tovarov alebo na uskutočnenie prác, v ktorých služby tvoria samostatnú časť predmetu zákazky v rozsahu podľa § 9.1, komisia vždy posúdi aj kalkuláciu ceny práce. Ak kalkulácia ceny práce nie je v súlade s platnými mzdovými predpismi, komisia písomne požiada uchádzača o podrobnosti týkajúce sa tej časti ponuky, ktoré sú pre cenu práce, jej štruktúru a kalkuláciu podstatné. Pri nadlimitných zákazkách súčasne, ak ponuka neobsahuje rozhodnutie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o určení minimálneho mzdového nároku určeného pre stupeň náročnosti práce príslušného pracovného miesta podľa osobitného predpisu⁴⁾, ktorého sa kalkulácia ceny práce týka, vyžiada verejný obstarávateľ predloženie tohto dokladu. Týmto nie je dotknuté právo odvolať sa na osobitné predpisy o tarifnej mzde.

(3.2) Komisia zohľadní vysvetlenie kalkuláciu ceny práce uchádzačom v súlade s požiadavkou podľa odseku 3.1 alebo odôvodnenie mimoriadne nízkej ceny práce uchádzačom, ktoré vychádza z predložených dôkazov. Po písomnom odôvodnení mimoriadne nízkej ceny práce môže komisia vyzvať uchádzača na osobnú konzultáciu na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia, ktorá sa nesmie konať skôr ako päť pracovných dní odo dňa doručenia pozvánky. Komisia vylúči ponuku, ak uchádzač

- a) nezašle písomné vysvetlenie kalkulácie ceny práce na základe požiadavky podľa odseku 3.1 v lehote piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti o vysvetlenie, ak komisia neurčí dlhšiu lehotu,**

4) § 120 ods. 1 zákona č.

- b) predložené vysvetlenie kalkulácie ceny práce nie je v súlade s požiadavkou podľa odseku 3.1,**

- c) nezašle písomné odôvodnenie mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce v lehote podľa odseku 3,
- d) nedostaví sa po výzve komisie na osobnú konzultáciu na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce alebo predložené odôvodnenie mimoriadne nízkej kalkulácie ceny práce nie je v súlade s požiadavkou podľa odseku 3.1“.

(3) Ak sa pri určitej zákazke objaví mimoriadne nízka ponuka vo vzťahu k tovaru, prácam alebo službám, komisia musí písomne požiadať uchádzača o podrobnosti týkajúce sa tej časti ponuky, ktoré sú pre jej cenu podstatné. Uchádzač musí zaslať odôvodnenie nízkej ponuky do piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti, pokiaľ komisia neurčila dlhšiu lehotu. Tieto podrobnosti sa môžu týkať najmä:

- a) hospodárnosti stavebných postupov, hospodárnosti výrobných postupov alebo hospodárnosti poskytovaných služieb,
- b) technického riešenia alebo osobitne výhodných podmienok, ktoré má uchádzač k dispozícii na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác, na poskytnutie služby,
- c) osobitosti tovaru, osobitosti stavebných prác alebo osobitosti služby navrhovanej uchádzačom,
- d) súladu so zákonmi, ktoré sa týkajú ochrany zamestnanosti a pracovných podmienok platných v mieste dodania tovaru, na mieste uskutočnenia stavebných prác alebo v mieste poskytnutia služby,
- e) možnosti uchádzača získať štátnu pomoc.

„(4) Komisia zohľadní vysvetlenie ponuky uchádzačom v súlade s požiadavkou podľa odseku 2 alebo odôvodnenie mimoriadne nízkej ponuky uchádzačom, ktoré vychádza z predložených dôkazov. Po písomnom odôvodnení mimoriadne nízkej ponuky môže komisia vyzvať uchádzača na osobnú konzultáciu na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia, ktorá sa nesmie konať skôr ako päť pracovných dní odo dňa doručenia pozvánky. Komisia vylúči ponuku, ak uchádzač

- e) nezašle písomné vysvetlenie ponuky na základe požiadavky podľa odseku 2 v lehote piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti o vysvetlenie, ak komisia neurčí dlhšiu lehotu,
- f) predložené vysvetlenie ponuky nie je v súlade s požiadavkou podľa odseku 2,
- g) nezašle písomné odôvodnenie mimoriadne nízkej ponuky v lehote podľa odseku 3,
- h) nedostaví sa po výzve komisie na osobnú konzultáciu na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia mimoriadne nízkej ponuky alebo
- i) predložené odôvodnenie mimoriadne nízkej ponuky nie je v súlade s požiadavkou podľa odseku 3.“.

(5) Ak uchádzač odôvodňuje mimoriadne nízku ponuku získaním štátnej pomoci, musí byť schopný v primeranej lehote určenej komisiou preukázať, že mu štátna pomoc bola poskytnutá v súlade s príslušným právnym predpisom, inak komisia vylúči ponuku.

(6) Komisia bezodkladne oznámi verejnému obstarávateľovi a obstarávateľovi zoznam vylúčených ponúk s uvedením dôvodu ich vylúčenia. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ je povinný písomne oznámiť uchádzačovi jeho vylúčenie s uvedením dôvodu a lehoty, v ktorej môže byť podaná žiadosť o nápravu podľa § 136 ods. 1 písm. e).

(7) Komisia vyhodnocuje ponuky, ktoré neboli vylúčené, podľa kritérií určených v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznámení použitom ako výzva na súťaž alebo v súťažných podkladoch a na základe pravidiel ich uplatnenia určených v súťažných podkladoch, ktoré sú nediskriminačné a podporujú čestnú hospodársku súťaž.

(8) O vyhodnotení ponúk komisia vyhotoví zápisnicu, ktorú podpisujú prítomní členovia komisie. Zápisnica obsahuje najmä

- a) zoznam členov komisie,
- b) zoznam všetkých uchádzačov, ktorí predložili ponuky,
- c) zoznam vylúčených uchádzačov s uvedením dôvodu ich vylúčenia,
- d) záznam z osobnej konzultácie na účely vysvetlenia predloženého odôvodnenia mimoriadne nízkej ponuky podpísaný všetkými účastníkmi,
- e) dôvody vylúčenia mimoriadne nízkych ponúk,
- f) identifikáciu úspešného uchádzača alebo úspešných uchádzačov s uvedením dôvodov úspešnosti ponuky alebo ponúk; podiel subdodávky, ak je známy,
- g) ak ide o verejnú súťaž, informácie o vyhodnotení splnenia podmienok účasti,
- h) dôvody, pre ktoré člen komisie odmietol podpísať zápisnicu alebo podpísal zápisnicu s výhradou.

(9) Zápisnica o vyhodnotení ponúk sa odovzdá verejnému obstarávateľovi alebo obstarávateľovi.

(10) Členovia komisie nesmú poskytovať informácie o obsahu ponúk počas vyhodnocovania ponúk. Na člena komisie sa vzťahuje povinnosť podľa § 20.

Citát z návrhu 19. novely zákona o verejnom obstarávaní.

§ 9b Prieskum trhu

Prieskumom trhu je na účely tohto zákona systematický postup zberu a analýzy kvantitatívnych alebo kvalitatívnych informácií, alebo ich kombinácie, ktorého cieľom je vo vzťahu k predmetu zákazky alebo jeho časti, k potrebám verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa alebo k inej posudzovanej skutočnosti získať objektívne informácie na účely postupu verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, vychádzajúce zo skutočnej situácie na trhu tovarov, stavebných prác alebo služieb.